

Datum: 03 Augustus 2023

Kenmerk: 23-011/DNNL/ET/HP

Onderwerp: Commissie Ondernemerschap/Innovatie/Economische Zaken/Brede Welvaart

Contact: Marijn van Vliet, marijn@dnnl.org, 06-10 94 42 42 | Ruben Brave, brave@dnnl.org,
06-53 86 82 70

Geachte leden van de programmacommissie,

De maatschappij verandert in hoog tempo, de toekomst is onzeker en de komende jaren zullen we moeten omgaan met nieuwe maatschappelijke uitdagingen. Ondernemerschap biedt hiervoor oplossingen, en is dan ook harder nodig dan ooit.

Het Nederlandse ecosysteem voor ondernemerschap is echter onvoldoende inclusief. Dit leidt tot een ondervertegenwoordiging van onder andere vrouwelijke ondernemers, wetenschappers en ondernemers met een migratieachtergrond, waardoor Nederland welvaart misloopt door **“untapped entrepreneurial talent”**. Meer diversiteit en inclusie dragen bij aan een vruchtbare bodem voor ondernemerschap. Dit leidt tot meer en beter ondernemerschap dat bijdraagt aan **brede welvaart en concrete herstelmaatregelen voor meerdere groeperingen** in de samenleving.

Minder dan de helft van alle ondernemers is vrouw terwijl ruim de helft van de bevolking vrouw is¹. Vrouwelijke oprichters in Nederland² ontvangen slechts 0,7% van de geworven Venture Capital financiering. Oprichters met een migratieachtergrond het nog meer navrante 0,43%³, terwijl ruim 26% van de bevolking een migratieachtergrond⁴ heeft. Nederland dient concrete maatregelen te nemen om brede welvaart te creëren door innovatief inclusief ondernemerschap te stimuleren.

Daarvoor is een actieplan inclusief ondernemen nodig dat zich richt op inclusieve financiering, ondernemerschapsonderwijs en ontwikkeling van het ecosysteem. Tegelijkertijd moet er een wetsvoorstel voor inclusief inkopen komen en moet de Wet Seed Capital aangescherpt worden.

1. Wet Seed Capital aanscherpen en beter monitoren

¹ Universiteit Utrecht: Erik Stam, Niels Bosma en Akshita Chembolu. Techleap: Constantijn van Oranje-Nassau, Sabine Kerssens en Koen Maaskant. - Groter denken over ondernemerschap in Nederland:

<https://www.uu.nl/nieuws/groter-denken-over-ondernemerschap-in-nederland>

² State of Dutch Tech 2023 - TechLeap: <https://www.techleap.nl/reports/state-of-dutch-tech-2023/>

³ TechCrunch Analysis 2022:

<https://techcrunch.com/2022/10/21/black-startup-founders-raised-just-187-million-in-the-third-quarter/>

⁴ CBS - Hoeveel inwoners hebben een herkomst buiten Nederland:

<https://www.cbs.nl/nl-nl/dossier/dossier-asiel-migratie-en-integratie/hoeveel-inwoners-hebben-een-herkomst-buiten-nederland>

2. Wetsvoorstel voor Inclusief inkopen

3. Actieplan voor inclusief ondernemen

1. Wet Seed Capital aanscherpen en beter monitoren

De Seed Capital Regeling is een populaire regeling omdat de Staat private investeringen verdubbelt⁵. Hierdoor wordt het risico voor private investeerders aanzienlijk verlaagd (de-risking). **Sinds de start van de regeling is bijna een 1 miljard EUR aan Staatsgeld gebruikt om investeringen van private investeerders te “de-risken”.** Dit is dus een succesvol instrument. Op 22-06-2021 is de wijziging in de Seed Capital gepubliceerd in de Staatscourant waarin een eerste aanzet is gemaakt om de wetenschappelijk aangetoonde commerciële en innovatieve kracht van diversiteit en inclusie beter te benutten betreffende startups en scale ups⁶⁷⁸. Hier moeten twee zaken gebeuren om Staatsgeld effectief in te zetten:

1. Er is toegezegd door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat om **het effect van de aangepaste regeling bij te houden**. De resultaten zijn ondanks aandringen voornamelijk onbekend. Dit dient **publiekelijk gepresenteerd te worden aan de Kamer**.

2. Diversiteit is bij de aangepaste regeling enkel als “ranking” criterium ingevoerd voor investeringsvoorstellen. Dat betekent dat als er geen voorstellen worden ingediend waarin diversiteit wordt benut, er alsnog **staatsgeld naar de traditionele investeerders wegvloeit**. **Het “ranking” criterium moet dus aangepast worden naar een effectief gunningscriterium**. Publiek geld wordt zodoende ingezet om niet alleen publieke waarden te ondersteunen maar ook om het best mogelijk rendement te behalen.

Er dient een specifieke stimulans voor ESG investeringsfondsen met een nadruk op Social Impact - inclusie fondsen- te komen door een aparte tender waarbij inclusie fondsen een eigen route krijgen door de volgende drie maatregelen:

⁵ De Staat verstrekt via de Seed Capital-regeling een renteloze geldlening aan een investeringsfonds, met een maximale looptijd van 12 jaar. Minimaal 3 onafhankelijke aandeelhouders leggen (minimaal) hetzelfde bedrag in. Met het investeringsbudget investeert het fonds in technostarters die maximaal 7 jaar na de 1e commerciële verkoop actief zijn. De investering per onderneming bedraagt minimaal € 100.000 en maximaal € 3,5 miljoen, zie <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/seed-capital>

⁶ Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat van 22 juni 2021, nr. WJZ/21155377, tot wijziging van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies en de Regeling openstelling EZK- en LNV-subsidies 2021 in verband met een tender voor deep tech technostarters en enkele wijzigingen in de submodule Seed business angel fondsen, zie <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2021-33305.html>

⁷ McKinsey - November 10, 2022 | Building a world-class Dutch start-up ecosystem, zie <https://www.mckinsey.com/industries/technology-media-and-telecommunications/our-insights/building-a-world-class-dutch-start-up-ecosystem>

⁸ McKinsey - Januari 2015 | Why diversity matters, zie <https://www.mckinsey.com/capabilities/people-and-organizational-performance/our-insights/why-diversity-matters>

1. Expliciete uitnodiging aan inclusie fondsen om deel te nemen, zodat meer inclusie fondsen het vertrouwen hebben dat ze serieus worden genomen.
2. Een apart budget voor inclusie fondsen dat niet in competitie is met andere fondsen, zodat inclusie fondsen aparte beoordeeld worden. Een aparte tender met een apart budget dus.
3. Ministeries moeten hierin meer samenwerken door mee te financieren aan deze specifieke tender. Bijvoorbeeld EZK samen met SZW.

Bestaande instrumenten moeten ESG-proof zijn. Publiek geld naar Publieke waarden. Gebruik overheidsgeld om netwerken met elkaar te verbinden door bij co-financiering door de overheid diversiteit en inclusie als gunningsfactor mee te nemen en niet alleen als “rankingfactor”.

2. Wetsvoorstel voor Inclusief inkopen

Er dient een wetsvoorstel te komen voor “Inclusief inkopen”. Inclusief Inkopen is het nalatenschap van civil rights movement leiders als Martin Luther King en is ook wel bekend als Leverancier Diversiteit, Supplier Diversity of Inclusive Procurement. Het verwijst naar het gebruik van bedrijven ondervertegenwoordigde groepen (vrouwen, etnische minderheden, LGBTQ+, arbeidsbeperking) als leveranciers, alsmede gecertificeerde MKB-ondernemingen. Hierdoor kunnen **achtergestelde gemeenschappen op een volwaardige manier hun sociaal-economische status verbeteren**. Voor bedrijven die inclusief inkopen geldt dat voor hen **innovatieve oplossingen toegankelijk** worden. Ook komen zowel **nieuwe markten alsmede nieuwe netwerken voor werving van arbeidskrachten binnen bereik** van overheden, het grootbedrijf en corporates die meer in lijn zijn met een nieuwe demografische realiteit. In de Verenigde Staten⁹ alsmede het Verenigd Koninkrijk¹⁰ wordt hierop succesvol ingespeeld met wetgeving. Bedrijven die eigendom zijn van diverse bedrijven en vrouwen behoren tot de snelst groeiende segmenten van de Amerikaanse economie. In 1997 genereerden bedrijven van minderheden naar schatting 495 miljard dollar aan jaaromzet en hadden bijna 4 miljoen werknemers in dienst, terwijl “vrouwenbedrijven” ongeveer 19 miljoen

⁹ Supplier Diversity Policy - The Federal Reserve Board, zie <https://www.federalreserve.gov/aboutthefed/procurement/supplier-diversity-policy.htm>

¹⁰ THE PROCUREMENT BILL Benefits for Prospective Suppliers to the Public Sector, The Procurement Bill, currently passing through Parliament, will make it easier for businesses to enter public sector supply-chains and this will benefit Small and Medium Enterprises (SMEs) and Voluntary, Community and Social Enterprises (VCSEs), both of which have historically faced barriers in working with central government and wider public sector, zie https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1127905/The_Procurement_Bill_Benefits_for_Prospective_Suppliers_to_the_Public_Sector.pdf

mensen in dienst hadden en 2,5 miljard dollar aan jaarlijkse omzet genereerden. In 2021 hebben corporates 261 miljard dollar gespendeerd aan bedrijven van minderheden. **In Nederland liggen vergelijkbare kansen voor het bereiken van brede welvaart door inkopen van corporates. De Nederlandse overheid dient een ESG-voorbeeldrol te nemen aangezien zij jaarlijks voor 88 miljard euro inkoop, waarvan 66% onder de Europese aanbestedingsgrens.**

3. Nationaal actieplan voor inclusief ondernemen

Er dient een actieplan te komen voor inclusief ondernemen met als **pijlers Ondernemerschapsonderwijs, Ondernemersfinanciering en Ecosysteem Monitoring. Nederland loopt achter met het realiseren van de SDG's en loopt welvaart mis door het niet volledig benutten van Nederlands ondernemend talent. Inclusief ondernemerschap - in de breedste zin des woords - is het antwoord op de vraag "Waar verdienen we ons geld mee in de toekomst?"**

Nederland dient een **voorbeeld te nemen aan Duitsland** dat begrepen heeft dat innovatie door nieuwe perspectieven komt en recentelijk een startup-strategie heeft gelanceerd, speciaal gericht op vrouwen en mensen met een migratieachtergrond¹¹. Niet voor niets is daar reeds geconstateerd dat de grootste innovaties in Silicon Valley ontworpen zijn door oprichters met een migratieachtergrond.

Door te investeren in een inclusief ecosysteem voor ondernemerschap bereiden we Nederland beter voor op een **duurzame toekomst met brede welvaart**. De noodzaak van deze

¹¹ The new start-up strategy breaks down obstacles for women and people from migrant backgrounds to access financing and funding and offers better access to venture capital for female founders. It is making ten billion euros of public funds available for this through the KfW banking group in an investment period lasting until 2030. Together with private investors, during this period it aims to mobilise 30 billion euros of private and public capital for Germany as a venture capital location.

"The Federal Government wants to strengthen and promote young, innovative companies with growth ambitions. The Federal Cabinet has therefore adopted the first comprehensive start-up-strategy; its priorities include giving start-ups fast access to funding and financing without unnecessary bureaucracy.

The Federal Government's start-up strategy is intended to improve conditions for young, innovative companies, facilitate company foundations and strengthen funding; the measures for this are bundled into ten action areas. The Federal Cabinet adopted the strategy on Wednesday. The new start-up strategy breaks down obstacles for women and people from migrant backgrounds to access financing and funding and offers better access to venture capital for female founders. It is making ten billion euros of public funds available for this through the KfW banking group in an investment period lasting until 2030. Together with private investors, during this period it aims to mobilise 30 billion euros of private and public capital for Germany as a venture capital location.", zie <https://www.bundesregierung.de/breg-en/federal-government/start-up-strategy-2066026>

| web: www.dnnl.org . e-mail: connect@dnnl.org . Plantage Middenlaan 60 . 1018 DH Amsterdam . Nederland

| Stichting Dutch Narrative Lab Foundation is geregistreerd onder nummer 84575646 van de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

| Dit schrijven is bestemd voor de personen of entiteiten aan wie het gericht is en kan informatie bevatten die niet gedeeld of openbaar gemaakt mag worden krachtens de geldende wetgeving. Indien u dit schrijven per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u om ons daarvan direct schriftelijk op de hoogte te stellen. Dank voor uw medewerking.

investeringen is gebaseerd op wetenschappelijk inzicht: **innovatieve oplossingen en brede welvaart worden gecreëerd door nieuwe combinaties van kennis en vaardigheden en door een diversiteit aan mensen en organisaties.**

Maatschappelijk mandaat voor deze brief

Het mandaat in deze brief is verkregen door een uitgebreide verkenning door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat waarbij **meer dan 400 representatieve ondernemende talenten uit ondervertegenwoordigde groepen in de breedste zin des woords** persoonlijk zijn geïnterviewd. Het betreft vrouwen, personen met een migratieachtergrond, LHBTQ+, neurodiversiteit maar ook wetenschappers.

Partijen die het DNNL initiatief alsmede de richting van een innovatief en inclusiever ondernemerschap ecosysteem steunen zijn:

1. Accenture Nederland
2. Achmea Centraal Beheer
3. BDO Legal
4. Civic AI Lab
5. Dealroom
6. Freedom Lab
7. Google Nederland
8. Gemeente Amsterdam Zuidoost
9. HAN University of Applied Sciences
10. Hanzehogeschool Groningen
11. HAS green academy
12. Hogeschool van Amsterdam
13. Hogeschool Saxion
14. Hogeschool Utrecht
15. Hotelschool Den Haag
16. Impact Centre Erasmus
17. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
18. Nederlandse Vereniging van Participatiemaatschappijen ('NVP')
19. NU.nl
20. Sogeti van CapGemini
21. De Waag
22. Skill Lab
23. Trianon Scientific Communication

| web: www.dnnl.org . e-mail: connect@dnnl.org . Plantage Middenlaan 60 . 1018 DH Amsterdam . Nederland

| Stichting Dutch Narrative Lab Foundation is geregistreerd onder nummer 84575646 van de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

| Dit schrijven is bestemd voor de personen of entiteiten aan wie het gericht is en kan informatie bevatten die niet gedeeld of openbaar gemaakt mag worden krachtens de geldende wetgeving. Indien u dit schrijven per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u om ons daarvan direct schriftelijk op de hoogte te stellen. Dank voor uw medewerking.

24. Stichting MKB Financiering
25. Technische Universiteit Eindhoven
26. Qredits Microfinanciering Nederland
27. Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Nederland
28. Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht
29. Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Oost NL
30. Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Brabant
31. RijksUniversiteit Groningen
32. RTL7
33. Universiteit Utrecht
34. Universiteit van Amsterdam
35. Vrije Universiteit van Amsterdam
36. Wageningen University

Tevens zijn er sinds eind 2022 meerdere zogeheten DNNL unConferences gehouden waarop met hulp van de Vrije Universiteit te Amsterdam en Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) op gestructureerde wijze feedback is opgehaald bij een zo diverse mogelijke groep van 330 stakeholders bestaande uit ondernemers, werknemers, investeerders en financiers, corporates, academici en beleidsmakers.

Met vriendelijke groet,
Dutch New Narrative Lab

Ruben Brave
Voorzitter Stichting Dutch New Narrative Lab Foundation

| web: www.dnnl.org . e-mail: connect@dnnl.org . Plantage Middenlaan 60 . 1018 DH Amsterdam . Nederland

| Stichting Dutch Narrative Lab Foundation is geregistreerd onder nummer 84575646 van de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

| Dit schrijven is bestemd voor de personen of entiteiten aan wie het gericht is en kan informatie bevatten die niet gedeeld of openbaar gemaakt mag worden krachtens de geldende wetgeving. Indien u dit schrijven per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u om ons daarvan direct schriftelijk op de hoogte te stellen. Dank voor uw medewerking.

BIJLAGEN

BIJLAGEN.....	6
A. - Probleemanalyse.....	8
Systeemfalen en marktfalen.....	10
B. - Voorgestelde oplossingen.....	13
1. Inclusiever Ondernemerschapsonderwijs.....	13
2. Inclusieve Ondernemingsfinanciering.....	14
3. Innovatief ESG Inkoop.....	16
4. Science-based multistakeholder-monitor.....	17
Onderbouwing voorgestelde oplossingsrichting.....	18
1. Inclusiever Ondernemerschapsonderwijs.....	18
2. Inclusieve Ondernemingsfinanciering.....	18
3. Innovatief ESG Inkoop.....	19

| web: www.dnnl.org . e-mail: connect@dnnl.org . Plantage Middenlaan 60 . 1018 DH Amsterdam . Nederland

| Stichting Dutch Narrative Lab Foundation is geregistreerd onder nummer 84575646 van de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

| Dit schrijven is bestemd voor de personen of entiteiten aan wie het gericht is en kan informatie bevatten die niet gedeeld of openbaar gemaakt mag worden krachtens de geldende wetgeving. Indien u dit schrijven per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u om ons daarvan direct schriftelijk op de hoogte te stellen. Dank voor uw medewerking.

A. - Probleemanalyse

Nederland loopt welvaart mis vanwege een onvoldoende inclusief ecosysteem voor ondernemerschap.

Ondernemerschap is het proces waarmee individuen nieuwe waarde creëren. Een beter ecosysteem voor ondernemerschap stelt meer individuen in staat ondernemend te zijn, zowel als zelfstandig ondernemer in een startup als in de rol van ondernemende medewerker in een bestaande organisatie. Het zorgt ook voor beter ondernemerschap en groei in productiviteit en/of de omvang van ondernemingen, bijvoorbeeld als scale-up. Dit ondernemerschap is van groot belang voor het verdienvermogen van Nederland. Ook draagt het bij aan andere dimensies van welvaart, zoals het realiseren van de energietransitie en de transitie naar een circulaire economie, onderdeel van de Sustainable Development Goals (bijvoorbeeld SDG7 'betaalbare en duurzame energie' en SDG12 'verantwoorde consumptie en productie'). Het draagt daarnaast bij aan persoonlijke ontwikkeling (bijvoorbeeld SDG4 'kwaliteitsonderwijs' en SDG5 'gendergelijkheid'). Ook draagt het bij aan de vermindering van ongelijkheid tussen groepen in Nederland, SDG 10, waardoor ook er minder kans is op verdere polarisatie binnen de maatschappij. Kortom: het draagt bij aan brede welvaart.

Investerings in kennisontwikkeling, menselijk kapitaal en versterking van een omgeving voor innovatie, zowel binnen regio's als bedrijven, zijn het kernpunt van duurzaam economisch en innovatief beleid. Hierbij hoort een cultuuromslag met een nieuwe beeldvorming over ondernemerschap in Nederland, expliciet gericht op de ontwikkeling van brede welvaart via ondernemerschap. In deze beeldvorming gaat ondernemerschap over economische, sociale en ecologische waardecreatie. Je kunt een bedrijf starten om geld te verdienen, maar ook om kwetsbaren te helpen of om milieukwesties op te lossen. Ondernemers worden zo aangespoord een gezond verdienmodel te ontwikkelen en tegelijkertijd sociale of ecologische impact te maken. Het goed bereiken van de doelgroepen is hierbij essentieel.

Een goed functionerend, inclusief en divers ecosysteem voor ondernemerschap is allereerst essentieel voor het toekomstige verdienvermogen en de brede welvaart in Nederland. Het rendement op (publieke) investeringen in onderwijs, technologie en infrastructuur is erg afhankelijk van ondernemerschap, waardoor de investeringen worden gebruikt of worden omgezet in waardevolle toepassingen.

Ten tweede, niet alle groepen in de samenleving zijn voldoende ondernemend. Door het onvoldoende inclusieve ecosysteem van nu komt ondernemerschap te weinig tot stand en tot bloei. Dat terwijl ondernemerschap essentieel is om de maatschappelijke uitdagingen voor

| web: www.dnnl.org . e-mail: connect@dnnl.org . Plantage Middenlaan 60 . 1018 DH Amsterdam . Nederland

| Stichting Dutch Narrative Lab Foundation is geregistreerd onder nummer 84575646 van de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

| Dit schrijven is bestemd voor de personen of entiteiten aan wie het gericht is en kan informatie bevatten die niet gedeeld of openbaar gemaakt mag worden krachtens de geldende wetgeving. Indien u dit schrijven per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u om ons daarvan direct schriftelijk op de hoogte te stellen. Dank voor uw medewerking.

brede welvaart op te lossen. Ter illustratie: oververtegenwoordiging van mannen in productontwikkeling zorgt, onbedoeld, voor ontwerpen (van bijvoorbeeld medicijnen en crash test dummies) die voor vrouwen minder goed, of minder makkelijk te gebruiken zijn dan voor mannen. Meer participatie van vrouwen en andere groepen in ondernemerschap kan één van de sleutels zijn voor het realiseren van inclusievere technologische innovaties en oplossingen. Een ander voorbeeld: in Nederland wonen 1 miljoen moslims, maar een halal financieringsproduct is bij geen bank of financier te krijgen. Het huidige ecosysteem doet niet alleen bepaalde groepen tekort, ook Nederland doet zichzelf tekort als het gaat om de toekomst van haar brede welvaart. Door vergrijzing, een krimpende beroepsbevolking en andere toekomstige demografische ontwikkelingen kunnen we het ons niet permitteren dat grote groepen in de maatschappij te weinig ondernemen. Momenteel zien we dat het starten, en met name de groei van ondernemingen door vrouwen en migranten achterblijft. Recente cijfers van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), Global Entrepreneurship Monitor (GEM) en Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) laten zien dat vrouwen in Nederland minder vaak een onderneming starten, minder vaak een onderneming met werknemers hebben en minder ambities lijken te hebben om hun bedrijf substantieel te laten doorgroeien dan mannen. Volgens de OESO is 19% van de werkende mannen zelfstandig ondernemer tegen 12% van de werkende vrouwen; 29% van die mannelijke zelfstandigen heeft personeelsleden in dienst, tegen 16% van de vrouwelijke zelfstandigen (OESO 2021). Volgens de GEM 2021 is 13% van de mannen tussen de 18 en 64 jaar in 2021 bezig een onderneming op te zetten of een jong bedrijf te runnen, terwijl 7% van de vrouwen tussen de 18 en 64 jaar dat doet. Verder heeft 1,2% van de mannen boven de 18 jaar die bezig is met het opzetten van een onderneming de ambitie om deze door te laten groeien naar tenminste 20 personen. Dit geldt voor slechts 0,2% van de vrouwen boven de 18 jaar. In Nederland is deze gender gap groter dan in vergelijkbare landen. Als we erin slagen deze gender gap te overbruggen, zorgt dat voor een toename van ongeveer 330.000 nieuwe ondernemingen door vrouwen, evenals 55.000 nieuwe ambitieuze vrouwelijke ondernemers per jaar in Nederland.

Ook mist Nederland innovatieve migrant-ondernemers. Volgens de OESO zijn werkende migranten in Nederland weliswaar iets vaker zelfstandig ondernemer (17%) dan autochtone werkenden (16%), maar ze creëren minder arbeidsplaatsen (21% migrant-ondernemers van buiten de EU, 10% migrant-ondernemers van binnen de EU) dan autochtone ondernemers (25%). Nederland mist juist de innovatieve migrant-ondernemers die in andere landen buitenproportioneel verantwoordelijk zijn voor jonge snelgroeiende bedrijven. Hiermee loopt Nederland €150 miljard aan waardecreatie mis, mede door een onvoldoende inclusief ecosysteem voor ondernemerschap. Voor vrouwelijke ondernemers uit zich dit bijvoorbeeld in mechanismen voor financiering. Op dit moment wordt slechts 12,9% van alle venture capital-investeringen verstrekt aan gemengde teams van mannen en vrouwen. Slechts 1,1%

| web: www.dnnl.org . e-mail: connect@dnnl.org . Plantage Middenlaan 60 . 1018 DH Amsterdam . Nederland

| Stichting Dutch Narrative Lab Foundation is geregistreerd onder nummer 84575646 van de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

| Dit schrijven is bestemd voor de personen of entiteiten aan wie het gericht is en kan informatie bevatten die niet gedeeld of openbaar gemaakt mag worden krachtens de geldende wetgeving. Indien u dit schrijven per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u om ons daarvan direct schriftelijk op de hoogte te stellen. Dank voor uw medewerking.

van de venture capital-investeringen gaat naar teams met alleen vrouwen. Maar liefst 86% komt dus terecht bij teams met alleen mannen.

De Nederlandse kapitaalmarkt is niet goed in staat om startende en groeiende ondernemingen, in het bijzonder van vrouwelijke ondernemers en ondernemers met een migratieachtergrond, te financieren. Dit komt door geautomatiseerde evaluatiesystemen bij financiers, specifieke ideeën over succesvolle ondernemers, groepsdruk in de omgeving van de ondernemer en beperkte toegang tot netwerken, coaching en financieringsadvies voor deze groepen. Ook passen de financieringsproducten niet altijd bij de vraag van deze ondernemers en is de financiële participatie van (ondernemende) werknemers relatief laag.

De aanpak van kennislacunes en het delen van (internationale) kennis vereist structurele samenwerking tussen bedrijfsleven, wetenschap en beleid. Ook is er een flinke impuls nodig voor betere benutting en integratie van (nieuwe) databronnen. Een noodzakelijke stap, aangezien beleidsmakers steeds vaker vragen naar een datagedreven aanpak die bewezen effectief is. Een specifiek aandachtspunt is hierbij etniciteit: om discriminatie tegen te gaan, heeft de wetgever de registratie van ras en etnische persoonsgegevens in beginsel verboden. Een datagedreven aanpak vereist daarom nauwe samenwerking en dialoog met relevante partners voor een breed maatschappelijk draagvlak.

Systemfalen en marktfalen

Uit onderzoek van onder andere de Universiteit Utrecht is het gebrek aan inclusie van het Nederlandse ecosysteem voor ondernemerschap terug te voeren op systeem- en marktfalen. Het onderwijssysteem bereidt leerlingen en studenten onvoldoende voor om in een onzekere kennissamenleving op een vernieuwende wijze maatschappelijke uitdagingen aan te gaan en nieuwe waarde te creëren.

Ook wordt ondernemerschap in het onderwijs onvoldoende gepresenteerd als aantrekkelijk perspectief. Dit is een algemeen systeemfalen, wat nog zwaarder weegt voor specifieke groepen. Om dit aan te pakken is er een systeemverandering van het onderwijs nodig, waarbij ondernemerschapsvaardigheden worden gezien als een centraal onderdeel van talentontwikkeling. De kwaliteit van managementpraktijken in het Nederlandse bedrijfsleven loopt sterk uiteen. Een groot deel van het bedrijfsleven is zich onvoldoende bewust van de zwakte(n) van haar managementpraktijken. Ondernemers overschatten de kwaliteit van de managementpraktijken van hun bedrijf fors en systematisch.

Investeringen in de verbetering van managementpraktijken blijven hierdoor achter. Ondernemers die zich wel bewust zijn van deze zwakte(n) hebben onvoldoende inzicht en/of

| web: www.dnnl.org . e-mail: connect@dnnl.org . Plantage Middenlaan 60 . 1018 DH Amsterdam . Nederland

| Stichting Dutch Narrative Lab Foundation is geregistreerd onder nummer 84575646 van de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

| Dit schrijven is bestemd voor de personen of entiteiten aan wie het gericht is en kan informatie bevatten die niet gedeeld of openbaar gemaakt mag worden krachtens de geldende wetgeving. Indien u dit schrijven per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u om ons daarvan direct schriftelijk op de hoogte te stellen. Dank voor uw medewerking.

financiële middelen om in verbetering van managementpraktijken te investeren, wat pas op de lange termijn leidt tot betere bedrijfsprestaties. Dat is het marktfalen aan de vraagkant. Ook aan de aanbodkant is er sprake van marktfalen: er zijn geen betaalbare programma's die zich meetbaar richten op de combinatie van betere managementpraktijken, inclusievere organisaties, ondernemerschap en hogere productiviteit. Voor private, individuele aanbieders zijn deze programma's nog niet rendabel verkrijgbaar. Maar ook als deze programma's voor hen wel rendabel te krijgen zijn, blijft er sprake van onderinvesteringen, omdat het maatschappelijke rendement van het stimuleren van dit soort programma's het private rendement per definitie overtreft. In de afweging om inclusie te bevorderen houden private aanbieders onvoldoende rekening met de veronderstelling dat welvaart niet alleen in nauwe zin (productiviteit) wordt bevorderd, maar ook in de brede zin, zodat het aanwezige talent in onze samenleving beter kan worden ontplooid. Tenslotte is het aanbod van kapitaal voor jonge, snelgroeiende en innovatieve bedrijven in Nederland onderontwikkeld. Met name vrouwen en ondernemers met een migratieachtergrond ervaren extra problemen bij het verkrijgen van financiering. Aan de aanbodzijde is er een te beperkt aanbod aan financieringsproducten voor deze doelgroepen, lijken risicomodellen en fondsmanagers niet inclusief te zijn en is de diversiteit beperkt. Aan de vraagzijde is er onvoldoende sprake van "investor-readiness" van deze bedrijven en is er beperkte kennis over mogelijkheden en netwerken. Ook zijn ondernemersnetwerken van deze doelgroepen niet goed verbonden met de traditionele financiële markten en missen zij mentorschap. Het belangrijkste doel van deze interventies is toegankelijke mainstream financiering voor iedereen, afgestemd op de behoeften van alle doelgroepen. Deze samenhangende set van markt- en systeemfalen zorgt voor een sterke belemmering in de groei van micro- en kleine bedrijven naar middelgrote omvang.¹⁶ De structurele samenwerking tussen kennisinstellingen, beleid en bedrijfsleven op het gebied van kennisontwikkeling en -verspreiding binnen inclusievere ecosystemen voor ondernemerschap ontstaat niet vanzelf. Het vereist investeringen om een kennisgemeenschap te bereiken, die actief kennis met elkaar deelt en creëert. Het vereist ook het samenbrengen en opschalen van bestaande initiatieven die de transitie naar een inclusiever ecosysteem kunnen versnellen. In een marktmodel met een focus op investeringen en opbrengsten op korte termijn wordt dit niet door marktpartijen opgepakt, aangezien het een inzet op de lange termijn vraagt. Nadat de bovengenoemde interventies hebben plaatsgevonden en de transitie is doorgevoerd, zal de markt voldoende meerwaarde zien in ontwikkeling. Dit omdat de schaalgrootte is bereikt en de meerwaarde voor individuele partijen is aangetoond. Als de kennisontwikkeling-vraag alleen aan het bedrijfsleven wordt overgelaten, worden de welvaartsverhogende effecten die in een inclusiever ecosysteem voor ondernemerschap en inclusievere organisaties optreden niet herkend en gerealiseerd: inclusie komt dan onvoldoende tot stand en diversiteit wordt onvoldoende productief gemaakt.

| web: www.dnnl.org . e-mail: connect@dnnl.org . Plantage Middenlaan 60 . 1018 DH Amsterdam . Nederland

| Stichting Dutch Narrative Lab Foundation is geregistreerd onder nummer 84575646 van de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

| Dit schrijven is bestemd voor de personen of entiteiten aan wie het gericht is en kan informatie bevatten die niet gedeeld of openbaar gemaakt mag worden krachtens de geldende wetgeving. Indien u dit schrijven per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u om ons daarvan direct schriftelijk op de hoogte te stellen. Dank voor uw medewerking.

Het aanpakken van deze zwakten in het ecosysteem voor ondernemerschap maakt het mogelijk om meer en beter ondernemerschap te ontwikkelen in een steeds meer diverse samenleving. Dat zorgt voor mogelijkheden in de toekomst om productief gebruik te maken van een diversiteit aan menselijk kapitaal, waardoor innovatievermogen groeit en toekomstige maatschappelijke uitdagingen beter worden herkend en aangepakt.

Uit het onderzoek van McKinsey & Company - Building a world-class Dutch start-up ecosystem - blijkt dat Nederland behoort tot de Europese top op het gebied van ondernemerschap en het aantal startups per hoofd van de bevolking. Waar het echter echt mis gaat in ons land, is het benutten van het ondernemend talent van ondervertegenwoordigde groepen als vrouwen, Nederlanders met een migratieachtergrond, mensen uit de LGBTQ+ community, ondernemers met een fysieke of mentale beperking en ook wetenschappers met name in de geesteswetenschappen.

Momenteel beslaat het Nederlandse startuplandschap ongeveer €100 miljard aan marktkapitalisatie en vertegenwoordigt startups van eigen bodem 130.000 banen. McKinsey berekende dat dit in potentie uitgroeit tot €250-400 miljard in 2030, met 165.000 tot 250.000 extra banen tot gevolg. De ruimte voor groei blijkt ook uit het aandeel van de marktkapitalisatie van startups in het Nederlandse bruto nationaal product in vergelijking tot andere landen. In Nederland ligt dat op dit moment op 6 procent, aanzienlijk lager dan landen als Israël (25%), Verenigde Staten (17%) en Zweden (15%).

Om verder door te groeien moet een meer diverse groep ondernemers worden ondersteund. Het activeren van ondervertegenwoordigde groepen zoals mensen met een praktische scholing, vrouwen, mensen met een niet westerse migratieachtergrond, personen in een oudere leeftijdscategorie, maar ook een nauwere samenwerking tussen oprichters en onderzoeksinstellingen zouden tot een groei van 35 tot 45% in het aantal startups kunnen leiden tussen 2022 en 2030, aldus McKinsey.

| web: www.dnnl.org . e-mail: connect@dnnl.org . Plantage Middenlaan 60 . 1018 DH Amsterdam . Nederland

| Stichting Dutch Narrative Lab Foundation is geregistreerd onder nummer 84575646 van de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

| Dit schrijven is bestemd voor de personen of entiteiten aan wie het gericht is en kan informatie bevatten die niet gedeeld of openbaar gemaakt mag worden krachtens de geldende wetgeving. Indien u dit schrijven per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u om ons daarvan direct schriftelijk op de hoogte te stellen. Dank voor uw medewerking.

B. - Voorgestelde oplossingen

Hoe geef je ondernemerschap in Nederland een boost?

Het McKinsey rapport heeft een lijst met vijf voorwaarden gedeeld die nodig zijn om ondernemerschap in Nederland te stimuleren. Zij zijn:

1. Vergroot het aandeel oprichters met een niet-academische achtergrond: als dit wordt geïmplementeerd, kunnen er in 2030 jaarlijks 35 tot 55 startups in Nederland worden opgericht, voegt het rapport eraan toe.
2. Vergroot het aandeel vrouwelijke oprichters: Dit kan leiden tot jaarlijks 115 tot 170 extra start-ups in Nederland in 2030.
3. Verdubbeling van het aandeel oprichters met een niet-westerse allochtone achtergrond: dit kan ertoe leiden dat er in 2030 jaarlijks 50 tot 75 startups per jaar worden opgericht.
4. Vergroot het aandeel ervaren oprichters: Dit kan ertoe leiden dat er in 2030 jaarlijks 55 tot 85 startups in Nederland worden opgericht.
5. Vergroot het aantal spin-offs van Nederlandse universiteiten en onderzoeksinstituten: In het rapport staat dat de universiteiten in Nederland minder zakelijke spin-offs genereren dan toonaangevende universiteiten in het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten, zoals Oxford en Stanford, respectievelijk.
6. Het verhogen van het aantal universitaire spin-offs in 2030 kan leiden tot 65 tot 100 extra start-ups in Nederland per jaar in 2030.

1. Inclusiever Ondernemerschapsonderwijs

Meer deelname aan het ondernemerschapsonderwijs van met name vrouwen en studenten met een migratieachtergrond, door verbreding en vernieuwing van het ondernemerschapsonderwijs. Dit leidt tot een groter aandeel uit de doelgroep dat na afstuderen een baan vindt bij een startup en/of binnen 10 jaar na afstuderen een eigen bedrijf heeft gestart, of als ondernemende medewerker actief is.

| web: www.dnnl.org . e-mail: connect@dnnl.org . Plantage Middenlaan 60 . 1018 DH Amsterdam . Nederland

| Stichting Dutch Narrative Lab Foundation is geregistreerd onder nummer 84575646 van de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

| Dit schrijven is bestemd voor de personen of entiteiten aan wie het gericht is en kan informatie bevatten die niet gedeeld of openbaar gemaakt mag worden krachtens de geldende wetgeving. Indien u dit schrijven per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u om ons daarvan direct schriftelijk op de hoogte te stellen. Dank voor uw medewerking.

2. Inclusieve Ondernemingsfinanciering

Het toegankelijker maken van de Nederlandse kapitaalmarkt voor startende en groeiende ondernemingen, in het bijzonder voor vrouwelijke ondernemers en ondernemers met een migratieachtergrond.

Want het is duidelijk dat Nederland een kans mist om diversiteit en inclusiviteit in te zetten voor groei van innovatief ondernemerschap en brede welvaart.

Onder andere uit onderzoeken van Boston Consulting Group, McKinsey en World Economic Forum blijkt dat innovatie en creativiteit - met name in de dienstensector - tot 20 procent en in sommige gevallen zelfs 36% betere bedrijfsresultaten leidt door diversiteit en inclusie. Met name als je kijkt naar de diversiteit-assen, gender en culturele diversiteit, die in lijn liggen met de SDG 5 en 10.

Recentelijk is ook gebleken bij een onderzoek door McKinsey in Duitsland dat als er meer energie wordt gestoken in het laten aanhaken van momenteel ondervertegenwoordigde groep zoals vrouwen mensen met een migratieachtergrond maar ook wetenschappers dat dit kan leiden tot een aanwas van maar liefst 3000 nieuwe bedrijven. In Nederland zou dit, uitgaande van de relatieve bevolkingsomvang, kunnen leiden tot 600 nieuwe bedrijven met gemiddeld 14.000 nieuwe banen.

Er zijn verschillende redenen waarom innovatieve bedrijven nu al investeren in diversiteit en inclusiviteit. Een goed voorbeeld van Nederlandse bodem is Booking.com, dat door de betere aansluiting op lokale markten een groot internationaal succes is geworden.

In de startup wereld is er nog steeds een mythe dat er een tekort is aan divers talent. Maar een onderzoek onder 260.000 ondernemingen van Kaufman Fellows, educatief, netwerk- en leiderschapsontwikkelingsprogramma voor durfkapitalisten blijkt niet alleen dat er een oververtegenwoordiging is van witte (vooral mannelijke) startup team en een ondervertegenwoordiging van etnisch diverse team maar ook dat de witte (vooral mannelijke) startup teams tot bijna 350% meer kans maken op het ontvangen van financiering.

| web: www.dnnl.org . e-mail: connect@dnnl.org . Plantage Middenlaan 60 . 1018 DH Amsterdam . Nederland

| Stichting Dutch Narrative Lab Foundation is geregistreerd onder nummer 84575646 van de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

| Dit schrijven is bestemd voor de personen of entiteiten aan wie het gericht is en kan informatie bevatten die niet gedeeld of openbaar gemaakt mag worden krachtens de geldende wetgeving. Indien u dit schrijven per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u om ons daarvan direct schriftelijk op de hoogte te stellen. Dank voor uw medewerking.

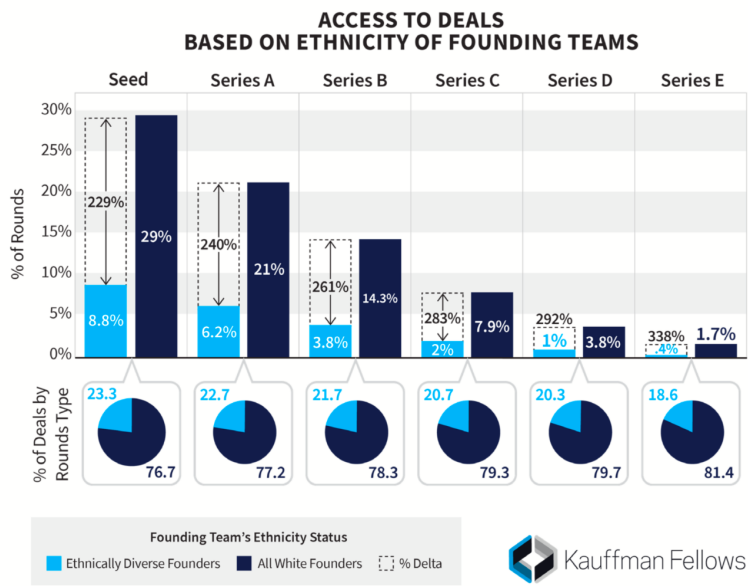

Figure 9. Access to Deals, Amount Raised by Perceived Ethnicity of Founder (2000-2018). White Founding Teams raise the majority of rounds, but when Diverse Founding Teams do raise capital they raise more. Source: Kauffman Fellows Research Center.

En dat is opmerkelijk want de etnisch diverse founder- en managementteams realiseren - simpel gezegd tot 30% tot respectievelijk 65% betere resultaten bij exits.¹²

¹² Deconstructing the Pipeline Myth and the Case for More Diverse Fund Managers - Kaufmann Fellows: <https://www.kauffmanfellows.org/journal/the-pipeline-myth-ethnicity-fund-managers>

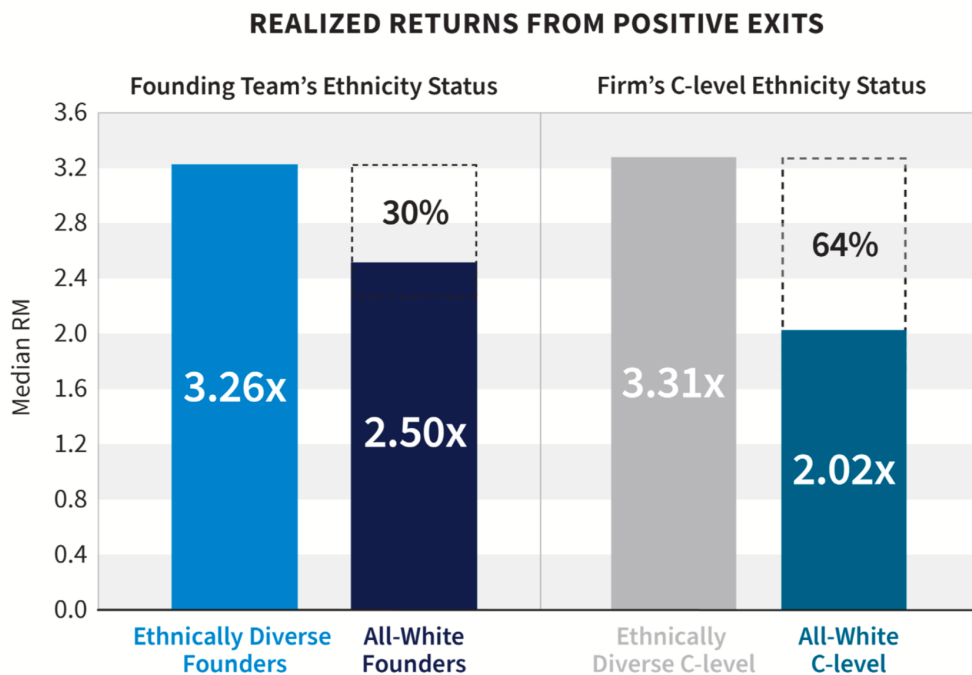

Figure 14. Realized Multiple by Perceived Ethnicity of Found Team and Executives. Diverse Executive Teams earn a 3.3x realized multiple, compared to a 2.0x realized multiple, for White Executive Teams (a 65% increase). Source: Kauffman Fellows Research Center.

Als het gaat om intersectionaliteit dus bijvoorbeeld vrouw en zwart dan zie je dat een nog ergere trend is investeringen in die groep (0,27%) terwijl de door hen opgezette ondernemingen minder vaak over de kop gaan en ook beter in staat blijken toxische culturen te voorkomen (ook ten opzichte van witte vrouwelijke founders).

3. Innovatief ESG Inkoop

Het betrekken van leveranciers en ondernemers uit traditioneel ondervertegenwoordigde en gemarginaliseerde groepen ondersteunt gelijke kansen en brengt veel sociale en economische

| web: www.dnnl.org . e-mail: connect@dnnl.org . Plantage Middenlaan 60 . 1018 DH Amsterdam . Nederland

| Stichting Dutch Narrative Lab Foundation is geregistreerd onder nummer 84575646 van de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

| Dit schrijven is bestemd voor de personen of entiteiten aan wie het gericht is en kan informatie bevatten die niet gedeeld of openbaar gemaakt mag worden krachtens de geldende wetgeving. Indien u dit schrijven per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u om ons daarvan direct schriftelijk op de hoogte te stellen. Dank voor uw medewerking.

voordelen met zich mee voor alle betrokkenen. Inclusieve inkoop heeft een lange geschiedenis in de VS, voortgekomen uit de burgerrechtenbeweging en sterk ondersteund door federale mandaten om leveranciers uit een duidelijk omschreven reeks ondervertegenwoordigde of gemarginaliseerde groepen te contracteren.

Voordelen zijn onder meer veerkrachtige toeleveringsketens, innovatie, kostenconcurrentievermogen en ondersteuning van de agenda voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) en milieu, maatschappij en bestuur (ESG).

4. Science-based multi stakeholder-monitor

Het eerder herkennen en aanpakken van inclusietekorten in het Nederlandse ecosysteem voor ondernemerschap met efficiënte en effectieve interventies, op basis van wetenschappelijk onderbouwde kennis, onder meer gegenereerd met de multi stakeholder-monitor bestaande uit ondernemers, academici, beleidsmakers en corporates.

| web: www.dnnl.org . e-mail: connect@dnnl.org . Plantage Middenlaan 60 . 1018 DH Amsterdam . Nederland

| Stichting Dutch Narrative Lab Foundation is geregistreerd onder nummer 84575646 van de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

| Dit schrijven is bestemd voor de personen of entiteiten aan wie het gericht is en kan informatie bevatten die niet gedeeld of openbaar gemaakt mag worden krachtens de geldende wetgeving. Indien u dit schrijven per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u om ons daarvan direct schriftelijk op de hoogte te stellen. Dank voor uw medewerking.

Onderbouwing voorgestelde oplossingsrichting

1. Inclusiever Ondernemerschapsonderwijs

Belangrijk is hanteren van een brede definitie van ondernemerschapsonderwijs: al het onderwijs dat bijdraagt aan de ontwikkeling van de attitude, kennis en vaardigheden om ondernemend te kunnen handelen – zowel in nieuwe als bestaande organisaties. Ondernemend handelen leidt tot nieuwe waardecreatie. Deze waardecreatie is idealiter een combinatie van economische, sociale en ecologische aard, resulterend in brede welvaart. Door ondernemerschap op deze manier te positioneren, voelt een grotere en meer diverse groep mensen zich aangetrokken tot ondernemen. Dus niet alleen investeren in het economisch onderwijs, waar ondernemerschap nu al breed wordt aangeboden, maar juist ook in andere domeinen waar (maatschappelijk relevante) ideeën vandaan komen. Dit zijn in het bijzonder de domeinen zorg, groen en de creativiteit.

Verder is het belangrijk om niet alleen de jongeren die zelf interesse hebben in een ondernemende loopbaan aan te spreken of te interesseren, maar ook degenen die als zakelijk dienstverlener of beleidsprofessional een belangrijke faciliterende rol in het ecosysteem gaan vervullen. Ook in die opleidingen dient aandacht voor diversiteit in ondernemerschap geïntroduceerd te worden. Waar mogelijk moeten deze doelgroepen worden samengebracht. Om de stap tussen leren over ondernemen, daadwerkelijk ondernemen en ontwikkeling te verkleinen, blijft het niet bij investeren in het curriculum. Investeren in de (door)ontwikkeling van (bestaande) regionale hubs en studenten-incubators is van cruciaal belang. Dat kan onder andere door in te zetten op challenge-based learning en specifieke programma's die gericht zijn op het aantrekken en ondersteunen van vrouwelijke ondernemers en ondernemers met een migratieachtergrond.

2. Inclusieve Ondernemingsfinanciering

Een inclusief ecosysteem voor ondernemerschap vereist een inclusieve financieringsmarkt. Ondernemingsfinanciering betreft zowel het aanbod van kapitaal (de diensten die zorgen dat kapitaal aanbod en vraag bij elkaar worden gebracht) als de capaciteiten van ondernemers om financiële middelen aan te trekken en te investeren (zogenaamde "investor readiness"). Dit kan via het vergroten en aanpassen van het aanbod van kapitaal, maar ook door groepen

| web: www.dnnl.org . e-mail: connect@dnnl.org . Plantage Middenlaan 60 . 1018 DH Amsterdam . Nederland

| Stichting Dutch Narrative Lab Foundation is geregistreerd onder nummer 84575646 van de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

| Dit schrijven is bestemd voor de personen of entiteiten aan wie het gericht is en kan informatie bevatten die niet gedeeld of openbaar gemaakt mag worden krachtens de geldende wetgeving. Indien u dit schrijven per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u om ons daarvan direct schriftelijk op de hoogte te stellen. Dank voor uw medewerking.

ondernemers die onvoldoende toegang hebben tot kapitaal en het verbinden van vraag en aanbod “investor ready” te maken.

3. Innovatief ESG Inkoop

Gangbare classificaties zijn kleine ondernemingen (MKB) en ondernemingen in handen van vrouwen. In de loop van de tijd is de definitie van diversiteit uitgebreid naar bedrijven die eigendom zijn van andere minderheidsgroepen, zoals LGBTQ, veteranen en eigenaren met een handicap. Een diverse leverancier is een bedrijf dat voor ten minste 51% eigendom is van en beheerd wordt door een individu of groep die deel uitmaakt van een traditioneel ondervertegenwoordigde of onderbediende groep.

De geschiedenis van leveranciersdiversiteit in de Verenigde Staten is stevig geworteld in de burgerrechtenbeweging van de jaren vijftig en zestig. Na rassenrellen in Detroit in 1968 zette General Motors wat wordt beschouwd als een van de eerste diversiteitsprogramma's voor leveranciers op, en een groot deel van de Amerikaanse auto-industrie volgde dit voorbeeld. Vroege pioniers in de elektronica-industrie, zoals IBM, hebben rond dezelfde tijd programma's voor leveranciersdiversiteit opgezet. Later zette Public Law 95-507 een programma op om overheidscontractanten aan te moedigen minderheidsbedrijven op te nemen in hun toeleveringsketens.

De voordelen van meer inclusieve aanbestedingen zijn onder andere veerkrachtige toeleveringsketens, innovatie en kostenconcurrentievermogen. Maar Europa is trager geweest in het invoeren van inclusieve inkoop-praktijken dan de VS, die gevestigde praktijken hebben om diverse leveranciers te ondersteunen. Europese inkoopteams moeten juridische, culturele en zakelijke uitdagingen overwinnen bij het introduceren van initiatieven op het gebied van leveranciersdiversiteit.

Afgezien van deze morele en ethische argumenten zijn er goede commerciële redenen om diversiteitsprogramma's voor leveranciers op te zetten.

Een inclusieve inkoopstrategie vergroot de pool van potentiële leveranciers en bevordert de concurrentie in de leveranciersbasis, wat de productkwaliteit kan verbeteren en de kosten kan verlagen. En door meer aankoopties te bieden, kan inclusiviteit toeleveringsketens veerkrachtiger en flexibeler maken - een steeds belangrijker voordeel in deze onzekere tijden.

| web: www.dnnl.org . e-mail: connect@dnnl.org . Plantage Middenlaan 60 . 1018 DH Amsterdam . Nederland

| Stichting Dutch Narrative Lab Foundation is geregistreerd onder nummer 84575646 van de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

| Dit schrijven is bestemd voor de personen of entiteiten aan wie het gericht is en kan informatie bevatten die niet gedeeld of openbaar gemaakt mag worden krachtens de geldende wetgeving. Indien u dit schrijven per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u om ons daarvan direct schriftelijk op de hoogte te stellen. Dank voor uw medewerking.

“Diverse leveranciers kunnen op een dubbeltje draaien en komen nu in aanmerking voor contracten die ze anders niet zouden hebben gekregen vanwege de noodzaak van flexibiliteit. Ze hebben bewezen wendbaar te zijn in termen van reactievermogen”, zei Thompson van Coca-Cola.

Stacey Key, president en CEO van de Georgia Minority Supplier Development Council (GMSDC), gaf een voorbeeld van hoe die flexibiliteit heeft geholpen tijdens de pandemie: minderheidsbedrijven gebruikten hun expertise in het formuleren en produceren van haar-producten om hun eigen lijn handdesinfecterende middelen te creëren en multifunctionele desinfecterende reinigers.

De 'feel-good'-factor die geassocieerd wordt met diversiteitsprogramma's kan een merk ook polijsten. In een onderzoek uit 2019 voor Coca-Cola ontdekte Hootology, zelf een diverse leverancier, dat de personen die op de hoogte waren van Coca-Cola's initiatieven op het gebied van leveranciersdiversiteit 45% meer kans hadden om het merk te zien als waarde hechtend aan diversiteit, 25% meer geneigd waren om te denken positief over het merk, en 49% was meer geneigd om Coca-Cola-producten te gebruiken. Hootology schatte dat deze gunstige percepties ertoe zouden leiden dat nog eens 670.000 consumenten de producten van het bedrijf vaker zouden gebruiken.

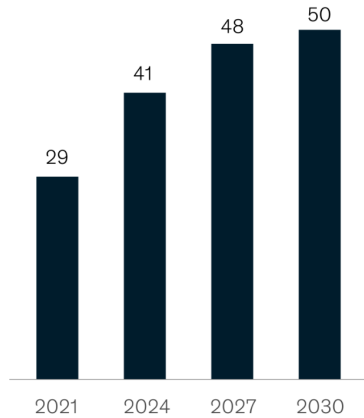
Terwijl praktijken en programma's ter ondersteuning van diverse leveranciers goed ingeburgerd zijn in de VS, waar 82% van de Fortune 200-bedrijven formele diversiteitsprogramma's voor leveranciers hebben, is Europa tot nu toe traag geweest met het invoeren van inclusieve inkoop-praktijken.

26/07/2023, 17:37

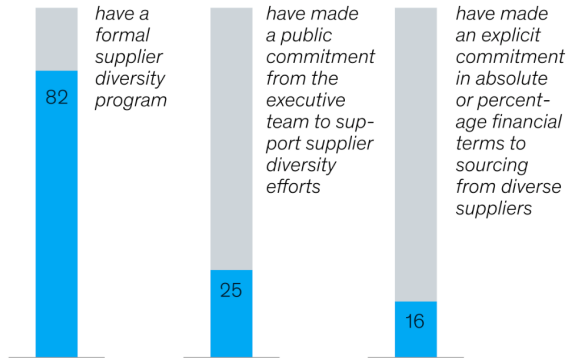
SVGZ-SupplierDiversity-Ex1.svgz

US companies have committed more than \$50 billion to minority- and women-owned businesses over the next ten years.

Fortune 200 US publicly traded companies' spend commitments for supplier diversity,¹ \$ billion

Fortune 200 US publicly traded companies' commitment to supplier diversity,¹ %

¹Commitment dollars reflect public announcements made from Jan 2020 to Mar 2022 from top 200 publicly traded US companies. Commitments are a conservative estimate because not all companies publicize their goals, or publicize only a percentage goal (not included here). Multiyear goals are assumed to ramp up evenly from announcement year to target year and hold steady each year thereafter.

file:///Users/rubenbrave/Desktop/Women of the future ESG/SVGZ-SupplierDiversity-Ex1.svgz

1/1

| web: www.dnnl.org . e-mail: connect@dnnl.org . Plantage Middenlaan 60 . 1018 DH Amsterdam . Nederland

| Stichting Dutch Narrative Lab Foundation is geregistreerd onder nummer 84575646 van de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

| Dit schrijven is bestemd voor de personen of entiteiten aan wie het gericht is en kan informatie bevatten die niet gedeeld of openbaar gemaakt mag worden krachtens de geldende wetgeving. Indien u dit schrijven per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u om ons daarvan direct schriftelijk op de hoogte te stellen. Dank voor uw medewerking.